

VAS ÉS FÉM MUNKÁS

Előfizetési ára: A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Országos Szövetségének Hivatalos Közlönye Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei 59.
 Egész évre 60 Lei, félévre 30 Lei, negyedévre 15 L, egyes szám 5 L. **Megjelenik minden hó 1-én** (volt Magyar-utca) — Telefon 484.

Az éhenhalás szabadsága

az egyedüli és korlátlan szabadság, mellyel a romániai munkásosztály rendelkezik. Senki sem korlátozza e tekintetben abban, hogy a hosszadalmas éhenhalási folyamatot választja-e, avagy az öngyilkosságot, az árok szélén való felfordulást. Ennek a szabadságnak még a kormány is olyan rendíthetetlen híve, hogy maga sem siet korlátozni, vagy megakadályozni megfelelő intézkedésekkel: munkaalkalmak, vagy munkanélküli segély biztosításával. Még csak azzal sem törődik, tizezren-e, vagy pedig százeken vannak-e, akiknek ez a közös sorsa. Akármennyien vannak és lesznek még, a kormány számára ez a kérdés nem létezik. S hogy lelkiismeretének esetleges megmozdulását már eleve lecsitítsa, sztatistikát állított össze, amely szerint országunkban mindössze *huszonhatezer a munkanélküliek száma*.

Ha csak ennyien lennének, akkor is van a kormánynak kötelezettsége ezekkel szemben, de, mert ez a statisztika valótlanul állít és mert a *munkanélküliek száma minimálisan négyszer ennyi, ez a kötelezettsége ilyen arányban fokozódik*. Elhallgatni e téren az igazságot, meghamisítani a tényeket, annyi, mint a súlyos hajón levő utasokat azzal vigasztalni, hogy a *világban nincs szebb halál, mint a vízbe fullás*. Rossz és komisz ez a felelőtlen hazárdirozás a kormány részéről. Elvégre emberek életéről, családok létéről, százazrek érdekeiről van szó s ezt mégsem lehet egyszerű vállvonogatással elintézni.

Nem lehet és nem szabad így elintézni. Módot és lehetőséget kell keresni és találni e probléma olyan megoldására, amely *munkához és kenyérhez juttatja a munkanélkülieket, az éhezőket*. Az ország valósággal romokban hever. Az újjáépítő munka nélkülözhetetlen. Tessék tehát intézkedni, hogy a közmunkák megkezdődjenek. *Sürgősen, azonnal*. De ugyanakkor tessék haladéknélkül bevezetni a *munkanélküliek állami segélyezését*. Akinek nem jut munka, az kapjon segélyt. Ha nincs erre pénz, tessék előteremteni. Tessék az ipari, kereskedelmi vállalatok és pénzintézetek *nyereségéből lefoglalni egy bizonyos százalékot erre a célra*. Ezek a vállalatok nem fognak elpusztulni, ha néhány millióval kevesebb marad a tiszta haszon, ellenben a munkásság elpusztul, ha ilyen vagy más módon nem jut legalább a minimális megélhetéshez.

A kormánynak nagy hatalom van a kezében. Ne használják fel ezt a hatalmat mindig csak a munkásság ellen. *Kísérleljék meg felhasználni a munkásság javáért is*. Annál is inkább, mert ebből az országra, a gazdaságra csak haszon háramlik. Az éhenhalás szabadsága az ellene való védekezés szabadságát váltja ki s ha ez a két végtelenség összeesik, ennek borzalmas következményei lesznek. Előre figyelmeztetjük erre a kormányt és ráháritjuk a bekövetkezendőkre a felelősséget. Ne mosolyogjon e fölött s ne mondja: *lesz, ami lesz, vállalom a felelősséget*. Ez a kevély, önhitt szólásmód már sok tragédia előidézője volt. Nemcsak kormányok tündek le örök időkre a politika színteréről, hanem polgárháborúk, lázadások, országok pusztulása lett az ilyen önhittségnek következménye.

Mi, akik ismerjük a helyzet vigasztalanságát, a nyomor borzalmát, a *legnagyobb aggodalommal tekintünk a közeljövő elé*. Elmuít az év háromnegyedrésze a nagy dologtalanságban. Nemcsak hogy a szakmánknál nem találtak fog-

lalkoztatást a dolgozni akarók, de az ezenkívüli lehetőségek sem voltak meg. Hiszen akármerre fordul a munkanélküli, szembe találja magát a többi munkanélküliek tizezeivel. A szó kétségbeejtő értelmezésben megszűnt a *legkisebb kereseti lehetőség is*. A nyáron talán könnyebb volt elszédíteni a reggelit, ebédet és vacsorát és másnap újból ezt a módszert folytatni, de télen, amikor jobb lakás és tűzifa is kell, már ennek a két tényezőnek a hiánya is elegendő a lázongó érzelmek kitörésére.

Még van két-három rövid hónap addig. Nem sok idő, de mégis elegendő arra, hogy a kormány megoldást találjon. Kell, muszáj találjon,

A nemzetközi szakszervezeti kongresszus

Mielőtt áttérnénk a kongresszus lefolyásának és az általa hozott határozatoknak az ismertetésére, meg kell vizsgálnunk, miben rejlett a kongresszusnak jelentősége.

A szakszervezetek rá voltak utalva arra, hogy előharcosaivá váljanak a szociálpolitikai törekvéseknek és részben a szakszervezetek elismeréséért vivandó küzdelmeknek. Ez bizonyos mértékben lekötötte erejüket és gazdasági téren harcuk alig-alig terjedt túl azokon a követeléseken, amelyek szorosan összekapcsolódtak mindennapi helyzetükkel.

Most azonban lényeges változás történt. A Szakszervezeti Internacionálé a közelmúltban kidolgozott egy kimondottan gazdasági harci programot, amelynek lényege

a gazdaság demokratizálása, vagyis a munkásság részvétele a gazdasági élet minden mozzanatában, a termeléstől a fogyasztásig.

Ezt a gazdasági programot, — amelyet annak idején szaklapunk is ismertetett —, elfogadta a kongresszus, ami által új irányt határozott meg a jövőbeli gazdasági harcoknak. Ugy, amint a munkaidő terén kimondatott, hogy a 44 órás munkaidő e téren a minimális követelés, éppen úgy a jövőben, ami eddig a gazdasági harcok tengelyét képezte: munkabérek emelése, munkaviszonyok javítása, satöbbi szintén a minimális követelések sorrendjébe került s ezzel szemben a főkövetelés

a munkásság egyenjogúsítása a gazdasági intézményekben, ami különösen a jelenben s jövőben bir nagy jelentőséggel, amikor a trösztök mindnagyobb hatalom birtokába kerülnek.

E hatalom megtörését szolgálja a munkásság részvétele minden gazdasági intézményben, mert ez egyuttal eldönti azt a kérdést is, hogy

a trösztök uralják-e a népet, avagy pedig a nép uraljon a trösztök fölött. Ma a trösztök osztályérdekeinek van alárendelve a nép, amelynek érdeke az, hogy ő uraljon a trösztök fölött. Utóbbi célt szolgálja a munkásság gazdasági egyenjogúsítása.

Tagadhatatlan ugyanis, hogy egész gazdasági életünk ma monopolizálva van egy néhány bankkapitalista által. Ezek uralják a világot s azt tesznek a néppel, amit akarnak. Az egész világ dolgozóit ma voltaképpen rabszolgája egy néhány pénz hatalmasságnak, akik úgy szabályozzák az árakat, a termelést és a fogyasztást, amint az érdekeiknek megfelel, nem törődve azzal, hogy ez milyen kihatással van a nép megélhetésére. Ezt a hatalmat megtörni célozza a

ha nem akarja, hogy a *nép szenvedélye kitörjön, mint a vulkán s pusztítson, mert figyelmeztető morajlását egyszerűen nem akarták meghallani*. Jó lesz már egyszer kinyitni a miniszteri szobák ajtaját, hadd hallatszódjon be a nép jajkiáltása. Tanácsos lesz ennek meghallgatásától nem elzárkózni s megérteni, hogy az *éhenhalás szabadságát fel kell váltssa a megélhetés kötelezettsége*. Értve e kötelezettség alatt azt, hogy a kormány számára *kötelezővé váljék a munkanélküli segély halaszthatatlan bevezetése*. Ha lehet hadseregekre, céccokra, udvartartásra milliárdokat elherdálni, akkor kell legyen néhány millió a munkanélküliek segélyezésére is.

szakszervezeti kongresszus által elfogadott új gazdasági program.

A kongresszus lefolyását alábbiakban ismertetjük:

Svédország fővárosában, Stockholmban lett megtartva a kongresszus július 7—11. napjainban. Megjelent 180 delegátus 22 országos szövetség és 13,470,349 tag képviselésében, továbbá a nemzetközi szakmai titkárságok képviselői, valamint Albert Thomas, a Nemzetközi Munkahivatal igazgatója. Nagy jelentőséget adott a kongresszusnak, hogy azon elsősorban voltak az Európán kívüli világrészek is képviselve jelentősebb számban. Így megjelentek: Ausztrália, Egyiptom, India, Japán és Újzéländ képviselői, valamint olyan szövetségek képviselői, amelyek ezidőszert nem tartoznak az Internacionálé kebelébe. Résztvett továbbá: a Szocialista Munkásinternacionálé, az Ifjúság Internacionálé, a Munkássport Internacionálé képviselői is.

Az Internacionálé sulyos beteg elnökének, az angol *Citrine* elvtárs helyett a másodelnök, *Jouhaux* elvtárs elnökölt, aki megnyitó beszédekben megállapította, hogy

a világproblémák megoldása a munkásság közreműködése nélkül nem történhet.

Adler elvtárs, a szocialista Internacionálé főtitkára figyelmeztette a munkásságot, hogy **a munkásságnak ki kell tartani a demokrácia mellett, mert az erőszak pillanatnyi sikerét mindig nyomom követve a keserű kiábrándulás.**

Az érdeemes tárgyalások során a kongresszus elhatározta, hogy

az Internacionálé székhelyét Amszterdamból Berlinbe helyezi át, hogy központibb fekvő helyen legyen és így könnyebben hozzáférhető.

A szociálpolitika irányvonalát

a kongresszus az alábbi határozatban állapította meg:

Társadalombiztosítás: 1. Betegség esetére való biztosítás. 2. Rokkantságbiztosítás. 3. Öregség esetére való biztosítás és a hátramaradottak biztosítása. 4. Életbiztosítás. 5. Munkanélküliség esetére való biztosítás. 6. Anyaság esetére való biztosítás. 7. Balesetbiztosítás. 8. Ipari megbetegedések elleni biztosítás. 9. Családi járulékok.

Külön védelem. 1. Munkaidő és az ezzel összefüggő kérdések. 2. Munkások szabadságideje. 3. Gyermekek, fiatalok és asszonyok védelme. 4. Technikai és szakmai kiképzés, tanoncügy. 5. Munkaszerződés. 6. Kollektív szerződés és ezzel kapcsolatban a választott bíróság. 7. Beleszólási jog, munkatörvényesékek

stb. 8. Heti pihenőnap. 9. Szakmai tanácsadás. 10. Egészségügy.

Ellenőrzés és megelőzés. 1. Munkafelügyelet különösen a gyári egészségügyi törvények és intézkedések betartásával kapcsolatosan úgy a személyzet kezelésére, mint az egészségügyi intézkedésekre vonatkozóan maguknak a gyáraknak a berendezésénél, ugyisint a tanoncok egészségügyi felügyeletének célszerű megszervezése. 2. A szakszervezetek beleszólási joga és együttműködése a gyári munkásvédelmet szolgáló rendeletek előkészítésénél. 3. Baleset megelőzés: mindenekelőtt egyre célszerűbb védőintézkedésekkel a gépek védőberendezésénél, valamint a munkások célszerű fölvilágosításával falragaszok, fölvilágosítók, képek stb. segítségével, a munkások kiadványaiban és más lapjaiban.

A fegyverkezésre és a békére vonatkozó határozat

1. A fegyverkezés azonnali megszüntetése és csökkentése, általános leszerelési konferencia összehívása a Népszövetség által és a fegyver-

kezési verseny fékezésére szolgáló első meg- egyezés elhatározása. 2. A fegyver-, lőszer- és más hadianyagkészítés, valamint a hadianyag- gokkal folytatott kereskedelem ellenőrzése. Ener- gikus akciók füzetekkel, plakátokkal, cikkekkel és gyűlésekkel a fegyveripar kapitalistái ellen, hogy az általuk szított veszedelmek földerit- tessenek és hogy megtörjön ellenállásuk, melyet a béke ellen érdekképviselőik által kifejtének. 3. Kötelező választottbíróóság kiépítése. Minden országban munkásakció arra, hogy kikényszerít- sék kormányaitól a kötelező választottbíró- sági eljárásra vonatkozó nemzetközi egyezmény ratifikálását. 4. A népek gazdasági együttműkö- désének támogatása. Az egyes országok munkás- mozgalma ezzel határos és tartós nyomást gyakorol a kormányokra. 5. A szakszervezeti mozgalom a békeakció középpontjában marad. A háború és a militarizmus elleni küzdelemben föltétlenül szükséges a Munkás-Internacionáléval és a hozzácsatlakozott pártokkal való együtt- működés.

(A további határozatokat a jövő számban ismertetjük.)

Sztrájkba léptek a bukaresti Phenix-olajgyár munkásai

A sztrájk a munkások teljes győzelmével nyert befejezést

A bukaresti Phenix-ételolajgyár munkásai augusztus 18-án reggel sztrájkbaléptek. A sztrájk a munkások béreinek 15—20 százalékkal való önkényes leszállítása miatt tört ki és az igaz- gatóság az augusztus 1-ig érvényben lévő kol- lektívszerződés meghosszabbításáról hallani sem akart.

A Phenix-olajgyár Bukarest legnagyobb ilyen üzeme. A hatalmas gyár a legmodernebb gépek- kel van felszerelve, úgyhogy aránylag igen cse- kély számú munkást foglalkoztat. Amikor a gyár az őszi és téli hónapokban teljes üzemben van, munkásainak száma akkor is alig 200—300. Ilyenkor, a nyári hónapokban, amikor már a tavalyi olajmagvakat feldolgozták, a gyár mun- kásainak száma kb. 150-re apad. Ennek a 150 munkásnak a bérét akarja letörni az igazga- tóság.

A munkakonfliktus már július 15-én előve- tette árnyékát, amikor

az igazgatóság az augusztus 1-én le- járó kollektívszerződést felmondotta és másnap már kifüggesztette a munka- feltételeket,

amelyek augusztus elsején minden további nél- kül életbelépnek. Az igazgatóságnak már magá- ban ez a brüszk és diktatori eljárása elég volt ahhoz, hogy kihívja a munkások felháborodását. Látva azonban a diktatori rendelet feltételeit, a munkások kissé kételkedtek annak komolyságában, mert lehetetlennek tartották, hogy a mai rend- kívül nehéz megélhetési viszonyok között józan emberek komolyan gondoljanak a munkások helyzetének oly nagyfokú lerontására, mint ahogy azt a Phenix igazgatói előírták.

A Phenix-gyár munkásai évek hosszú sora óta heti alapfizetést kapnak, amit havonta utólag drágasági pótlékkal egészítettek ki. Ez a drá- gasági pótlék nőtlén munkásoknak 400, gyer- mektelen nős munkásoknak 550, gyermekes nős munkásoknak 700 lejben volt megállapítva.

Az igazgatóság önkényes munkarendje ezt az átlagos havi 550 lejes fizetés- pótléket minden további nélkül eltör- lölte, dacára annak, hogy a drágasági index azóta is folyton emelkedő irányt mutat.

Minden munkás hetenként 1 kgr. ételolajat kapott, ami szintén a munkabér egyik kiegészítő részét képezi. Az olajjárandóságot 1 kilóról fél kilóra szállította le a rendelet. A tulórakat ed- dig 50 százalékkal díjazták. Az igazgatóság ezt is megsokalta és 25 százalékra szállította le. A gyár köteles volt minden munkásának évente egy munkaruhát féláron rendelkezésére bocsá- tani. A féláru munkaruhát nem adja tovább az igazgatóság. A diktatori ragály odáig vitte az igazgatóságot, hogy ezután már azt sem teszi meg, hogy a téli tüzelőfűt a munkásoknak rész- letfizetésre beszerezze. A kollektívszerződés egyéb rendelkezéseiről hallani sem akar a gyár.

A munkások mégis mindent elkövettek, hogy az igazgatóságot békés uton jobb belátásra bír- ják. A konfliktust bejelentették a munkaügyi fel- ügyelőségnek, amely először augusztus 4-ére hívta össze a feleket békéltető tárgyalásra. A

tárgyalások megszakításokkal 13-áig húzódtak el.

A békés megegyezés kedvéért, tekin- tettel a súlyos gazdasági helyzetre, a munkások megbízottai hajlandók voltak a munkafeltételek bizonyos megváltoztatásába belemenni, azon- ban a megegyezés az igazgatóság hajthatatlanságán meghiusult,

mivel a gyár igazgatója kijelentette, hogy a július 16-án kiragasztott jogfosztó és bérletörő rendeletéhez ragaszkodik, a munkaügyi felügye- lőség a munkásoknak szabadkezet biztosított.

A Phenix-gyár munkásai augusztus 17-én, vasárnap délelőtt a vasmunkásszervezet Veselie- uti helyiségében gyűlést tartottak, ahol a tár- gyalóbizottság jelentését Lázárescu elvtárs tette meg. Miután részletesen ismertette a tárgyalások lefolyását, egynehány elkeseredett hozzászólás után a gyűlés egyhanguan elhatározta, hogy

ha az igazgatóság még egy utolsó felszólításra nem teszi magáévá a régi kollektívszerződést és nem adja meg a régi béreket, úgy a munkát abbahagyják.

A gyűlés határozatát jegyzőkönyvbe foglalták és Lázárescu, Buzoianu, Muchinescu, Ilescu és Manolescu elvtársakból álló bizottságot meg- bizták a gyűlés határozatának az igazgatóság elé terjesztésével. Hétfőn reggel ez meg is tör- tént, az igazgatóság részéről kijelentették, hogy önkényes munkarendjükön nem hajlandók vál- toztatni. A bizottság visszatért az üzemekbe

és délelőtt 10 órakor a gyár vala- mennyi munkása azonnal elhagyta munkahelyét

és a Veselie-uti sztrájkanyára vonultak.

A Phenix-gyár munkásainak sztrájkja nem- csak azért fontos, mert 150 munkás vivja el- keseredett harcát a maga és családja kenyeréért, hanem mert ez a harc egyik legrikítóbb példája annak az aljas spekulációnak, amellyel jólmenő nagyvállalatok a gazdasági krízisre való hivat- kozással le akarják törni munkásaik bérét. A Phenixnek az alaptőkéje 25 millió. 1926-ban 1'8, 1927-ben 2, 1928-ban 2'7, 1929-ben 1'5 millió lej tiszta hasznot mutatott ki. Látszólag tehát a múlt évben csökkent a tiszta haszon. Igen ám, de a gépek és berendezések értéke a négy év alatt 9 millióval emelkedett, melyből 1929-re 3 millió lej esik. De a különböző ala- pokat is öntözgették-nevelgették, mert ez a cím az 1926-ban kimutatott 20 millióról 1929-ben 39 millióra emelkedett. Ebből

a 19 millió megtakarított pénzeszké- ből 1929-ben 12 milliót tettek félre a nehezebb napokra,

úgyhogy tavaly sem ment olyan nagyon rosszul. És ez a gazdag részvénytársaság min- denáron meg akarja keresni azt az 1 millió lejt is, amit a munkások bérei- nek leszállításával és kollektívszer- ződés egyéb feltételeinek felrugásá- val meg lehet takarítani.

És mert nagy a munkanélküliség, az igaz- gatóság abban a hiszemben áll, hogy a munká-

sok félni fognak megvédelmezni kenyerüket, ha pedig ellenállni merészelnek, kap munkást ele- get. Már a sztrájk első órájában meggyőző- dett róla, hogy a munkások példás összetar- tással vették fel az odadobott keztyűt és azok a munkanélküli munkások, akiket egy óra múlva összebolondítottak, hogy munkát adnak nekik, mikor meghallották, hogy sztrájk van, azonnal faképnél hagyták az igazgatót,

Megkezdődnek a tárgyalások

A gyárigazgatóság augusztus 23-án d. e. 11 órára tárgyalásra kérette a munkások tárgyaló- bizottságát. A délelőtti tárgyalások eredmény- nélkül végződtek, de már délután félötkor, ugyancsak az igazgatóság kezdeményezésére újra felvették a tárgyalásokat, amelyek este 9 óráig tartottak.

Az eredmény az lett, hogy az igazgatóság végül is belátta, hogy a munkások nem hagy- ják magukat szerzett jogaiktól megfosztani és így **az érvényben volt kollektívszerződést meghosszabbították.**

A sztrájkolók példás szolidaritása nemcsak a gyár munkásainak jelent eredményt, hanem az egész városnegyedben kitörő lelkesedéssel fogadták a munkások a hírt, hogy a szervezett szociáldemokrata olajgyári munkások jogait és béreit nem lehetett megcsorbítani.

A sztrájk alatt egyetlen áruló sem akad. A gyár környékét a sztrájkolók őrszemei éjjel- nappal figyelték, nehogy helyükbe megtévesztett munkásokat állítsanak be.

A bukaresti vasmunkáscsoport vezetősége a sztrájk befejezése után felhívást intézett a buka- resti olajgyárak szervezetlen munkásaihoz, a szervezkedésre buzdítva őket.

Schiel Gusztáv igazgató ur be- vonult Brassóba s ezzel a Schiel- gyárban a helyzet változó

A racionalizálás és Bedeaux-rendszer minden áldásaival bevonult a helyi Schiel-féle vasöntőde és gépgyárba is. Sőt, olyan korszakalkotó újít- ásokkal és vívmányokkal, melyek mellett Bedeaux és hasonlórú társainak minden eddigi raffi- nériája és patenjtje ócskavasba való.

Nincs már szükség külföldről ide importált szakmérnök-garnitúrákra. A nemrégiben bevonult Schiel Gusztáv, főtymester legfrissebb és leg- praktikusabb találmányai hátraarcot parancsol- nak minden ezzel műkedvelősködő kontárnak. Congenialitásában egy pár fokkal fölülte áll- nevezett uraknak.

Történetesen a brassói Schiel-gyár is bele- került, a nemzeti-parasztpárt bölcs kormányzása jóvoltából, gazdasági politikánk hinárjába. Már a kora tavasszal megkezdődtek a különböző osztályok sorozatos leépítése. A helyzet azóta folyton rosszabbodott. A munkások létszáma lassan, de biztosan leapadt, csak a régi, kipró- bált hajcsárgárda és inproduktív irodaszemély- zet maradt meg a helyén, bizva az eljövendő jobb időkben újból rájuk váró nemes feladatok elvégzésében.

Ma, ott áll a kevés létszámú munkásság háta mögött aránylag egy-egy hivatalnok, azaz elől- járó. Ennek tudható be elsősorban az, miszerint profit, rezszi stb. címén a gyár oly magas árakat kalkulál termékeiért, hogy minden motorikus erőre berendezett kócerben versenytársra talál. Speciel az öntődében az a helyzet, hogy a mérnök, mester és hivatalnoki kar túlhaladja számarányban a produktív szakemberek lét- számát.

Másik jellemző része a dolognak, a vezetés. Szakmérnökök helyett a munkásság ügyeit be- sugó, elavult zupásörmesteri fogásokat alkalmazó felkent mérnököket és koncepciónélküli maister urakat alkalmaznak.

A dolgozók véréből kisajtolta sok milliós be- fektetéssel felszerelt nehéz kovácsműhely és acél- öntőde részben áll, vagy kellő szakszerű vezetés hiányában deficittel dolgozik. A technikai fel- szerelés a legtöbb osztályban a régi, kivéve a Stopper-órát és egy Csonka névre hallgató, Horthytól ideszakadt némbert, aki az eszter- gályosokat boldogítja.

Ez a katalizmus, a fenyegető teljes leállás, de főleg a részvényesek féltett profitja készítette az igazgatóságot arra, hogy az eddigi Schiel Hans vezérigazgató urat detronizálja és helyébe

a hirhadt Guszti urat helyezze vissza, aki tekintettel, hogy csak Sibiuban tanyázott, nem repülőgépen, hanem saját autóján futott be.

És itt kezdődik minden Taylor, Ford és mások lepipálása. Szallag-, avagy akár pántlika-rendszer mellőzése.

Ujdonság itt először! „Most jövök én“. Elgondolta és főrendezi Schiel Gusztáv sakálbaritonista és ultramodern reformátor. Sugó: a lelkiismeretlenség. Pénztárosok: a részvényesek összes damáikkal. Szenvedő alanyok: a Schielgyári robotosok családtagjaikkal együtt. Vége: a munkásság kellő szervezkedése esetén mentől előbb, ellenkező esetben, egyelőre nincs.

A helyzet megváltozik

A már amugy is agyonhajszolt munkásság egy napon arra lesz figyelmes, hogy a gépek fűlsiketítő zaját is megszegyenítő stentori hang tölti be a műhelyeket. Ő az! — járt szájról-szájra. Kezdte a hajcsár-légió és rögtön be is mutatta arra való hivatottságát, leleményességét. Ime egy eset, ami szisztemájával homlokegyenest ellenkező, nagyban hozzájárult racionalizálási eljárásának kézzelfogható bizonyítékához:

Egy esztergályos munkás a padja végére helyezte el délebédre hozott elemőzsiáját. Ez lehetetlen! förmedt fel az igazgató ur. Ez kiküszöbölendő eljárás! Mert: a munkás orrát a folyton előtte levő étel csiklandozza, így bizonyos időközökben biztosan hozzácsipked, ami által lecsipked meghatározható percek a munkaidejéből. Kiesik a tempóból. Lendületei az újakezdésnél lassúak, az idegek bedolgozott utjai újra ellentállóbbak, kevés az ampére. A gyár érzékeny veszteséggel van sújtva. Hogy elrettentő példát statuáljon a leszégyenített üzemevezető előtt, saját igazgatói kezeivel elemelte és ugyancsak saját lábain bevitte az irodába az inkriminált fazekat, azzal a humanitástól csöpögő megjegyzéssel, hogy délben kiadandó. Ez utóbbi gesztus örök hálára kell kötelezze az illető kullit. Ezen esetek az ugynevezett nyilt, pergőtűzzel előkészített önvédelmi támadások. Az igazgató urban van azonban több adag taktikai érzék is. Ez még a boldog gránát-szállítási időkben ragadt rá. Ugynevezett rajtaütési próbálkozások, melyeket stratégiai szempontokból a következő napokra hagyott.

Tudniillik, ha ömagassága széles skálájú sakálbaritonján bezengi kellemetlen közeledtét, mint contrebande lekerülnek a padokról a „prolifazekak“ és intenzivebb lendületbe jönnek a munkáskarok. És itt jön az alattomos módszer.

Előre kell bocsátanunk azoknak, kiket a sors netalán a Schiel-gyár karmai közzé dob, nehogy azzal hitegesse bárki magát, hogy itt egy amolyan modernstílusú gyári építkezés hirdeti a huszadik század csodabogarait. Ez merő illúzió.

Faoszlopokra épített tákolmány, eldeszkázott osztályok, lyukas tetőzettel. Ha az ég a rendesenél bősegebben hullatja áldását, a munkások ernyőt nyitnak a fejük felett, vagy ha munkájuk nem helyhez kötött, odébb hurcolkodnak. Értelhető, hogy télen behavaz s kánkánt jár a szél. A hideg idők közelgő beállta pedig egyelőre rettenetes gondolat. Vajon hányan ismerik azt a természeti jelenséget, mikor a vas a hidegtől ráragad a durva vasas kézre? Hogy eddig még cigánymódra kilukasztott és üstökbe rakott egészségtelen, gázos koksztüz mellett felmelegíthette, aki tehetette, tiz körmét, talán lehetett, de hogy az új módszer ezt meg-e fogja engedni, az még egyelőre rébusz marad.

No de térjünk a dologra. Rajtaütési kísérletei abban nyilvánulnak meg, hogy a deszkák résein — lörésein — szóltanul lesben áll s egy vedetta éberségével figyel a munka menetét. Hogy aztán egy ilyen alkalmi betörés után milyen újabb közelharc következik, az elképzelhető.

Kiszámításai zseniálisak. Megduplázni mindent, ez nála a matematika. Kivéve a béreket. Tudniillik a sport- és a rekordteremtések korszakát éljük ugyanis. Miért ne rekorderezzünk a termelésben is? Erre pedig legszebb norma az időakord. Például: egy munkadarabra még nyolc hónappal ezelőtt 12 óra volt adva, négy hónappal később 8 és ma 4. Egyszerű a számítás, dupla fel és dupla le. Nem kell ide technológia és miégymás.

Aztán értésére adta a mintegy 60 gyári lakást élvező munkásnak, hogy vége itt minden ósdi rendszernek, s a lakbéréket, szoba, konyháért fizetett eddigi 200—300 leiről 1000-tól 1500 lejig stájerolta fel. Akinek nem konvenial

— ugymond — mehet! A proli is huzza be a hasát egy kicsit ilyen nehéz időkben (?) és punktum.

És így megy tovább. Ilyen és ehhez hasonló munkásnyomorító eljárással és molesztálásokkal képzelet el általában minden hazai kapitalista fióka a felbillenő gazdasági egyensúly helyreállítását és a racionalizálást.

Hogy a racionalizálás természetes hozzátartozandósága és eszköze a hipperkapitalizmus kifejlődésének, azt tudjuk. De azt is tudjuk, hogy ez már méhében hordja a világ gazdasági összeroppanásának előfeltételeit és egy új, kollektív társadalmi rendszer megszületését.

A romániai kezdetleges, kifejlődésben lévő ipari tőke tulásba vitt munkásnyuzó, észszerűsítő próbálkozása sem egyéb, mint sirásója annak a rendszernek, melyet Fordék és társai szalagrendszeren és mozgójárdákon visznek a kapitalizmus temetője felé. Így lesz még, ha Schiel ur nem is akarná.

A Schiel-gyári munkásságnak számtalan alkalommal voltak fekete napjai és így megtanulhatta, hogy csak szervezetségénél fogva lehet urala helyzetnek.

S ha, mint számtalan esetben, a sovinizmus és indolencia kábító szerének most sem bír ellenállni és most is álommal próbálja korgó gyomrát és feltörő jajsavát feledni, leszünk, kik mellettük éber őrként állunk! S amint azt a költő megénekelte:

*Én költöm az alvót, hogy készítse száját;
Ennek a világnak kifujni lámpáját.*

Esztergályos M.

DR. PISTINER JAKAB

Súlyos veszteség érte a romániai proletáriátust. Pistiner Jakab elvtárs, a romániai szociáldemokrata párt központi vezetőségi tagja és parlamenti képviselője váratlan körülmények között meghalt.

A romániai proletáriátus minden vonalon felsorakozott, hogy nagy halottjának méltóképpen megadja az utolsó végtisztességet.

Az ország minden részében lévő munkásszervezetek és a párt szervezetei, amint Pistiner haláláról értesültek, gyászgyűléseket hívtak össze, ahol méltatták nagy halottunk érdemeit.

A romániai munkásmozgalom történetében Pistiner elvtárs neve halhatatlan fog maradni örökre.

Képességei és a munkásmozgalomban végzett szolgálatai pártunk politikai részének vezéregyéniségévé predestinálták. Igaz szocialista volt ő, kinek minden óhaja a dolgozók fölszabadítása volt. Románia proletáriátusa szivből gyászolja felejtethetlen halottját.

Bérvizonyok a fémiparban

A nemzetközi fémipari szövetség évi jelentése rámutat egy nagyon komoly dologra, és pedig az egyes országokban fizetett bérek különbözőségére, valamint a ténylegesen elért fizetésekre.

A jelentés azonban megemlíti, még pedig joggal, hogy ezidőszert nagyon nehéz dolog, ugyszólva lehetetlenség egy igazi nemzetközi bértatiztikának az összeállítása. Ami rendelkezésre áll, az nem más, mint az árszabályban biztosított fizetések és ezeket az adatokat is alig tudja minden helyről beszerezni. Azonban az is tudott dolog, hogy az árszabályban lefektetett béreknek a mai időkben, amikor a racionalizálás folyamatban van, nincs nagy jelentőségük, mert a tényleges keresetek egészen mások, mint ahogy az árszabály ezt előírja. Mindenütt találkozunk a bérnemek sokaságával, amelyek végeredményben a kereset végösszegét nagyban befolyásolják. Az általánosan elterjedt akkordmunka mellett ott találjuk a különféle prémiumokat, a teljesített munkabért, családi és szociális pótlékokat, ami különösen a latin államokban szokás, egy vagy többszöri drágasági pótlékok, ami főként Csehszlovákiában van bevezetve, stb. Nagyon súlyosak a viszonyok a nehéz vasiparban, ahol még sok természetbeni cikkek egészítik ki a munkabért.

És ha sikerülne is a legpontosabb béradatokat beszerezni, ezek megint illuzóriussá vál-

nának azáltal, hogy ezeket arányba kellene hozni a termeléssel, hogy ezáltal kiszámítható legyen a munkabér a különböző országokban ugyanazon teljesítményért. Helyesen mondvá, tudni kellene, hogy egy tonna vas vagy öntött acél után mennyi a munkabérrészesedés, vagy hogy milyen nagyok a különböző gépeknek szerelési költségei stb. — ami olyan ügy, amelyet manapság csak a vállalkozók tudnának kimutatni — habár nem egészen pontosan — de semmi esetre egy munkásszervezet.

Hogy milyen különbözők a bérrészesedések a termelt javak után, azt legjobban mutatja egy nemrég nyilvánosságra hozott statisztika, amelyet egy német intézet állított össze, mely szerint a bérrészesedés a kohóüzemeknél 7%, a folyóacélműveknél 6%, a hengerműveknél 13%, a gépgyártásnál 25—35%, az elektrotechnikában 35—40%, a kisvasiparban 50—55%, míg az autóiparban csak 20%. Az intézet megjegyzi azonban, hogy ezek csak hozzávetőleges számok. Addig, amíg a magánkapitalista gazdaság fennáll, nem is fogunk tiszta képet nyerni a bérszerződést illetően, mert a vállalkozóknak megvan minden érdekük, hogy titokban tartsák üzletmenetüket.

A Nemzetközi Fémipari Szövetség statisztikája szerint az átlagos fizetések 1925 decemberében — svájci frankban — a következők voltak:

	Szakmunkás	Segédmunkás
Egyesült-Államok	2:32	2:63
Kanada	3:30	—
Ausztrália	2:97	2:28
Újzéländ	2:19	—
Dánia	2:19	1:68
Norvégia	1:91	1:62
Svájc	1:59	1:22
Anglia	1:58	1:07
Svédország	1:69	—
Hollandia	1:29	0:98
Németország	1:19	0:80
Franciaország	0:92	0:56
Csehszlovákia	0:87	0:49
Belgium	0:80	0:54
Olaszország	0:73	0:57
Ausztria	0:62	0:52

Azonban a fenti számokban is vannak differenciák, mivel az Egyesült-Államok, Dánia, Norvégia, Svédország, Svájc és Franciaországra vonatkozólag a kereset van kimutatva, míg a többi országonál az árszabályszerinti bérek. A statisztika megjegyzi, hogy a kereset és az árszabályszerinti bérek között egy 20—25%-os differencia áll fenn. A csehszlovákiai gépiparról is készült egy statisztika, mely szerint 51 ilyen üzemben (54.000 alkalmazott munkással) a munkások 43:37 százaléka hetenként 300—400 cseh koronát keres, ami átlag véve körülbelül 28%-kal több, mint a fenti bérrészesedések.

Az angol acél- és gépgyárosok is kísérleteztek egy statisztikával. Céljuk az volt, hogy a különböző országok reális béreit mutassák ki, a tendencia természetesen az volt, hogy az ottani bért a legnagyobb fizetésnek minősítsék. Tehát alapul véve az angol reális bért, mely megfelel a 100-as indexszámnak, az összehasonlításban a német 67, a francia 50, a luxemburgi 49, a belga 47 és Csehszlovákia csak 42 volna. De ezek a számok is csak hozzávetőlegesek.

Megállapítást nyert, hogy azon országokban, ahol a fizetések magasak, a krízis nem jut olyan súlyosan kifejezésre, mint azokban az országokban, ahol a bérek alacsonyak. Svájcban és Svédországban egyáltalán nincs krízis, míg a többi országokban a krízis hol kisebb, hol nagyobb arányokat ölt.

A nemzetközi szövetség jelentésében arra utal, hogy a vas- és fémipari munkásság törekvése az legyen, hogy minél magasabb béreket harcoljon ki magának, mert az alacsony fizetések a krízist még jobban súlyosbítják.

Aki mester akar lenni!

Prahova-völgyében az „Astra Română“ moreni társulatnál dolgozik Bădărean Petre villanytelepi munkás, aki mindenáron mester szeretne lenni. Hogy a polcra feljuthasson, érdemeket keres följobbalói előtt, de nem a szaktudásával, hanem munkástársainak denúciálásával és terrorizálásával. A munkásság szervezetségén és szolidaritásán keresztül majd megadja a feleletet egy a nevezett egyénnek, mint mindazoknak a Bădăreanoknak, akik önző és hivány célokért szembeszállnak a proletáriátus egyetem akaratával.

A petróleumtröszt kialakulása és a munkanélküliség a Prahova-völgyében

A petróleumiparban a gazdasági krízis hosszabb ideje tart. Az utóbbi idők folyamán ez a krízis még fokozódott s ennek ellensúlyozására a kapitalisták trösztbe tömörültek. A trösztben csak azok a kapitalisták vesznek részt, akiknek legalább 10 vagon napi termelésük van. A trösztbe való tömörülésnek természetesen megvan az a következménye, hogy a kevesebb tőkével rendelkező petróleumvállalatok versenyképtelenné válnak. A kapitalizmus koncentrációja a mi országunkban is megkezdődött. Azonban ez a tröszt más oldalról monopolizálni akarja a petróleumtermelést.

Egyelőre a koncentrációk katasztrófális hatással vannak a munkásság szempontjából. Rengeteg munkanélküli munkás kerül ki a vállalatok kapuin, kik a bizonytalanságban az éhségnek és a nyomornak esnek áldozatul. Prahova völgyében a nyomor sokkal borzasztóbb képet fest, mint máshol, ami a munkásság szervezetlensége folytán adódik. A trösztbe tömörülés folyamatának befejeztével a napi termelést leszállították 1237 vagonról 1350 vagonra, de egyben mintegy 4-5000 munkás elbocsájtását helyezték kilátásba. Câmpinában 1000, Moreniben 1500, Mislea 1500 és a többi kisebb vállalatoknál mintegy 1000 munkást bocsájtanak el. Ha figyelembe vesszük a racionalizálás következtében elbocsájtandó munkások számát, úgy az egész Prahova-völgyből 10.000 munkás kerül koldusbotra egyik napról a másikra. Mi lesz majd a tél folyamán ezzel a hatalmas munkanélküli létszámmal, kiknek léte már is bizonytalanná vált? E szerencsétlen helyzet hatásai már is mutatkoznak. Mislea petróleumtelepen a legnagyobb részt szervezetlen munkások zavargásokat kezdtek. Az elbocsájtott munkások fellázadtak. Hogy a telep rombolása és felgyújtása nem történt meg, ez legnagyobb részt a józan és a kisszámú megszervezett tömegnek köszönhető. A petróleumvállalatok urai minden eszközzel küzdöttek és küzdenek a munkásság szervezetei ellen és most küzdelmük gyümölcsét fogják aratni. A Mislea-i eset a legenyhébb körülmények között intő példa, illetve tanulság kell legyen azoknak a petróleumkirályoknak, akik államot képeznek az államban. Ez az eset bizonyítja, hogy a munkásság elnyomása ki nem számított következményeket vonhat maga után. E katasztrófális helyzettel szemben a munkásságnak szervezetbe kell sorakoznia, az állami munkanélküli segély bevezetése pedig már nem szenvedhet halasztást. Prahova-völgyében a kerületi szakszervezeti tanács minden helységben gyűléseket tart, ahol a munkásság határozott állást foglal a nagymérvű elbocsájtásokkal szemben.

A világ szakszervezeti mozgalma az 1929. évben

Az amszterdami Internacionálé folyóiratának egyik utóbbi száma ismerteti a világ szakszervezeti mozgalma állását az 1929. évben. A minden öntudatos munkást érdeklő ismertetést az alábbiakban közöljük:

A taglétszámról kiállított statisztika 70 államot ölel fel, tehát a világ ennyi államában van szervezett munkásság, amelynek össztagszáma 44.190.525.

Ez a taglétszám az egyes világrészek közt a következőképpen oszlik meg:

Európa. Huszonnyolc államban 35.392.081 szervezett munkás van. A fenti évben 18 állam munkásmozgalma nagy fejlődést tud felmutatni, míg 11 államban kisebbmértű visszafejlődés mutatkozik. Egy államban (Törökország) ismeretlen a szervezett munkások száma, t. i. az ottani szaktanács nem küldött erre vonatkozó jelentést. Százalékarányban az európai munkásmozgalom 80,1 százaléka az összmunkásmozgalom taglétszámanak.

Amerika. A szakszervezetek taglétszáma 6.947.296, vagyis 15,7 százalék. Az Egyesült-Államokban a mozgalom örvendefes fejlődést mutat. Egyes államokban, így Mexikóban, azonban nagy a visszafejlődés.

Ausztrália. A taglétszám: 1.018.457, vagyis 2,3 százalék.

Ázsia. A taglétszám 742.194. Itt rendkívüli

súlyos visszafejlődés mutatkozik. A Kinában dúló egységbontó törekvések a bolsevisták részéről, idézte elő, hogy a taglétszám a fentire csökkent az előző évi 2.955.606 ról. Százalékban kifejezve 1,7 százalék a tagok száma.

Afrika. A szakszervezeti tagok száma 90 479. A csökkenés 53.836. A taglétszám százalékszámára az összességhez viszonyítva 0,2 százalék.

Ezekből az adatokból látható, hogy az Európán kívüli világrészek munkásmozgalma nagyon kezdetleges s ezért jogszerű az angol elvtársaknak az a javaslata, melyet a nemzetközi kongresszus elé fognak terjeszteni, hogy a kongresszus bizottságot küldjön ki a többi világrészek munkásmozgalmának tanulmányozására, amely javasoljon olyan módszereket, amelyekkel az Európán kívüli világrészek munkásságának megszervezése lehetséges lesz.

GYÜLÉSEK

Az aradi vasascsoport közgyűlése

Közel hat évi stagnálás után végre sikerült az aradi vasascsoportnak is életjelt adni magáról. Amint az mindannyiunk előtt ismeretes, az 1923. évben történt szakadás idején az aradi vasascsoportot is sikerült az egységeseknek szétrombolni annyira, hogy a szakadás idején a még közel három ezer tagot számláló csoportban alig maradt egy néhány öntudatos szaktárs, akiknek nehéz küzdelmek árán sikerült, az egységesek minden erőfeszítése dacára, megvédeni csoportunkat és az aradi vasasok tekintélyes vagyonának egy részét az elherdálástól és a hatóságok elkobzásától. Ennek a kevésszámú vasas szaktársnak, akik öntudatosan megállították a helyüket az osztályharc alapján álló reális mozgalomban, köszönhetik Arad öntudatra ébredő vasasai azt, hogy ma, amidőn egymás után belátják az egységes demagógia káros következményeit és visszatérnek az anyaszövetséghez tartozó csoport kebelébe, hogy itt egy, a régi vagonból átmentett saját otthonba térhetnek vissza, amelyben az otthon épületén kívül egy három ezer könyvet tartalmazó könyvtár és különféle segélyalapok előnye várnak a visszatérő tagokra, nem is beszélve azokról az előnyökről, amelyeket ezenkívül képes még nyújtani a csoport a szövetséggel egyetemben tagjainak.

Amint már egyik előbbi lapszámunkban megírtuk, az utóbbi időben a helyi Szaktanács az összes szakmák bevonásával egy erős szervezési akciót indított Arad város dolgozói között. Az akció megindítása különösen a vasas szakma körében járt igen szép eredménnyel, aminek bizonyítéka az a sikerült közgyűlés, melyet augusztus 3-án délelőtt 10 órakor tartottak aradi vasas szaktársaink, a Munkácsy Mihály-utcai saját otthonukban a tagok nagyszámú részvételével, amiről az alábbiakban közöljük tudósításunkat:

A közgyűlést Fancsali Nándor szaktanácsi titkár elvtársunk nyitotta meg, üdvözölve a megjelenteket egy a szövetség, mint a csoport nevében. Megnyitójában mélyen szántó szavakkal ismertette úgy az általános, mint helyi érdekű mozgalmi helyzetet. Rámutatott a mozgalom kiépítésének elmaradhatatlan szükségességére, amelyben különösen mint a munkásmozgalom gerincének, a vasas szakmának kell példát mutatnia Aradon is a többi szakmáknak. A közgyűlésen megállapítást nyert, hogy végre Aradon is kezdik a tömegek belátni az egységes demagógia minden cél nélkülséget és amelynek eredménye az a nagy nyomor, amelyben ma szenvednek Arad jobb sorsra érdemes tömegei is. Beszédében Fancsali elvtárs mint egy elégtételt könyvelte el a szociáldemokrácia igazságát, igazolva azon ténnyel, hogy a háború utáni tíz év alatt a bolsevisták testvérharcot szító demagógiája teljesen lejártá magát. Komoly és kitaró munkára serkentő szavakkal fejezte be Fancsali elvtárs beszédét, sikert kívánva a közgyűlésnek.

Bodnár szaktárs a csoport régi vezetősége részéről tette meg jelentését a csoport eddigi működéséről, úgy az anyagiakban, mint az erkölcsi munkák eddigi elvégzésével kapcsolatban, amit a közgyűlés egyhangú határozattal tudomásul vett, köszönetet szavazva mindazon öntudatos szaktársaknak, akik lelkes munkájukkal megvédték a csoport meglévő vagyonát az egységes rombolással szemben az elmúlt évek folyamán.

A kiküldött jelölőbizottság jelentése alapján az új vezetőségbe a következő elvtársak lettek beválasztva: Elnök: Padurean György, jegyző: Sándor Elemér, pénztáros: Gömörly Ferenc, ellenőrök: Lengyel István és Kenderesy József, könyvtárosok: Tóth Gábor és Tóth Sándor elvtársak. A választmányi és póttagsági tisztségek betöltését a közgyűlés fenntartotta egy későbbi taggyűlésre, amikor ezen tisztségekre az újonnan szerveződő tagok sorából lesznek szaktársak beválasztva, amit főképpen az a körülmény tesz szükségessé, mert a tömeges belépések most vannak folyamatban.

Padurean szaktárs az új vezetőség nevében köszönetet mond a bizalomért, amit a közgyűlés vele és megválasztott társaival szemben tanusított a megválasztással. Egyben lelkesítő szavakkal mutat rá azokra a nagyfontosságú teendőkre, amit az új vezetőségnek el kell végeznie a mozgalom újjáépítése érdekében. Ehhez a nehéz munkához kérte a közgyűlés résztvevőinek és a csoport minden tagjának támogatását, majd kitérve az aradi viszonyokra, ismertette azokat a türelmetlen állapotokat, amelyek a gyárakban türelmetlenné teszik a munkásság helyzetét.

Tóth, Lengyel, Szikora és több szaktárs értékes felszólalása után a közgyűlés elnök elvtárs zárószavával lelkes hangulatban ért véget.

Vulkán. A vulkáni csoport f. hó 10-én félévi taggyűlést tartott, melyről a következő tudósítást adjuk: Csegezi szaktárs 10 órakor megnyitja a taggyűlést, a jegyzőkönyv felolvasása után megteszi az erkölcsi jelentést. Topici szaktárs a pénztári jelentést, majd az ellenőrök és könyvtárnok tesznek jelentést, amit a taggyűlés egyhangúlag tudomásul vesz. — Csegezi szaktárs a vezetőség bizalmi kérdését teszi szóvá, amit a taggyűlés továbbra is megszavaz. — A szövetség részéről Gárbovean szaktárs vett részt a gyűlésen és ismertette az általános gazdasági helyzetet, rámutatott a munkásság osztályharcára és vázolta a szervezetek fontosságát és azok fejlődését. Megemlékezik a lupényi áldozatokról, akik már egy éve lettek eltemetve, a sirjuk felett egy ősz, tél, tavasz és nyár tett természetes változást és a gyilkosok ma is szabadon járnak. — A taggyűlés az eltávozott vezetőségi tagok helyébe más vezető tagokat választ. A segélyekre vonatkozó csoportalapról a segélyezési összeget augusztus 1-től 25 százalékkal fölemelték. Az Otthon kérdésének vitatása után elhatározta a taggyűlés, hogy most a petrozsényi csoport otthonának felépítése érdekében fejtenek ki akciót és a jövő évre pedig a saját otthonuk felépítésére kezdenek megfelelő lépéseket tenni. — Gárbovean szaktárs a nyugdíj-alapra vonatkozólag tesz egy kimerítő jelentést. — A napirendi pontok letárgyalása után a taggyűlés lelkes hangulatban véget ért.

Giurgiu. — Augusztus 12-én a giurgiu-i vas-munkások helyicsoportja a tagok teljes számának részvételével taggyűlést tartott. A taggyűlés legfőbb tárgyalási fonala a gazdasági krízissel kapcsolatban levő helyzet volt, valamint az a mozgalom, amely előtt a vasmunkások állanak. A munkásság intenzív megszervezése céljából és, hogy az adott helyzetben a munkásság megtudjon küzdeni a feltoronyosuló akadályokkal, a taggyűlés új vezetőséget választott, melynek tagjai a következő szaktársak lettek: Elnök Gh. Ioan; alelnökök Stancu Baravan, Marin Hrestache; jegyző Otto Tudor; pénztárnok Călugărean Marin; könyvtárnok Nicolae A. Nicolae; vezetőségi tag Stoian Constantin; póttagok Nicolae Ioan, Ioan Geblescu, Ilie N. Cristea; ellenőrök Dumitru Petre, Cristea Alexandru, Calencea Constantin, Dumitru Ionija. — A vezetőség megválasztása után a taggyűlés a legteljesebb egyetértésben befejezést nyert.

Külföldi közlemények

A németországi vas- és fémmunkásszervezet állásfoglalása a racionalizálás káros következményei ellen. Berlieni testvérszervezetünk, amely hétszáz ezer tagot számlál, a közelmúltban bizalmifülesen foglalkozott a racionalizálás káros következményeivel. Ezen hátrányok leküzdésére a következő követeléseket állították föl: Negyvenkét órai munkaidő bevezetését, túlórázást kizárólag csak az üzemi tanácsok engedélyezhetnek, a futószalagon való munkát csak időbér mellett végzik a munkások, minden ledolgozott óra után tíz perc szünet, a szabadságidő meghosszabbítása és a tanoncok is szabadságot kapjanak.

Csehszlovákia vas- és fémműiparban is állandó növekedésben van a munkanélküliség. Ez kemény anyagi megpróbáltatás elé állítja testvérszövetségünket. A munkanélküliek számának rohamos emelkedésére jellemző, hogy míg a múlt év folyamán a szövetség 976.909 csehszlovákot fizetett ki munkanélküli segélyként, addig ez év első három hónapjában kifizetett máris 945.379 koronát.

Öt év alatt kétmillióval szaporodott a németországi iparban foglalkoztatott munkások száma. A németországi iparban foglalkoztatott munkások létszámában nagy eltérések történtek az elmúlt öt év alatt. Statisztikai adatok szerint ugyanis ez idő alatt kétmillióval szaporodott az iparban foglalkoztatott munkások száma.

A kanadai vasutaknál heti negyven órai munkaidőt vezettek be. A kanadai szaktanács jelentése szerint az állami vasutigazgatóság és műhelyi munkások között egyezség jött létre, melynek alapján ez év június 1-től heti negyven órát dolgoznak a munkások.

Kizárás. — (Kivonat a szatmári helyicsoport vezetőségének 1930 május 13-án megtartott vezetőségi ülés jegyzőkönyvéből.) A vezetőség kimondja, hogy Fábán Antal szaktársat az alapszabályok 10-ik paragrafusa b) pontja értelmében összes jogaitól 1 évre felfüggeszti és ezen időre minden viselt tisztségéből kizárja. Ha egy éven belül bármilyen formában a szakszervezet vagy a párt szabályai ellen vétne, úgy a vezetőség véglegesen kizárja a tagok sorából. — Elnök: Szilágyi Gyula; jegyző: Rácz Viktor.

Kizárás. — A giurgiu-i helyicsoport vezetősége az alapszabályok 10-ik pontja értelmében Vasile Dumitru volt csoportelnököt a tagok sorából kizárja. Nevezett egyén immorális cselekedeteivel a szakszervezeti mozgalom saját céljára kívánta felhasználni és emellett járulékait sem fizette.

Felkötés szerkesztő: Bartalis Sándor.
Kiadó: A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetsége

Budapest, 1930. június 12.